

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 514/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených advokátskou kanceláriou URBAN STEINECKER GAŠPAREC BOŠANSKÝ, s. r. o., Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 14 CoCsp 2/2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 26. augusta 2021 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom všeobecného súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznal im finančné zadosťučinenie každému po 1 140 eur a zaviazal odporcu nahradiť sťažovateľom trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovatelia sa žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) 24. júla 2017 domáhali určenia, že zmluva o splátkovom úvere č. 5074461865 uzatvorená medzi sťažovateľmi a žalovaným [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“), 6. júla 2015 je bezúročná a bez poplatkov podľa zákona č. 129/2010 Z. z.

o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4. Okresný súd vydal vo veci samej rozsudok č. k. 12 Csp 68/2017 zo 7. júna 2019, proti ktorému žalovaný podal odvolanie z 5. augusta 2019. Dňa 20. septembra 2019 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie sťažovateľov k odvolaniu žalovaného. Dňa 14. januára 2020 okresný súd predložil súdny spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovaného, o ktorom ku dňu podania ústavnej sťažnosti krajský súd nerozhodol.

5. Ústavnou sťažnosťou podanou na ústavnom súde 1. decembra 2020 sa sťažovatelia domáhali vyslovenia porušenia totožných práv postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Csp 68/2017 a postupom krajského súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 10/2021-25 z 19. januára 2021 ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Proti postupu krajského súdu v napadnutom konaní podali sťažovatelia túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentujú:

a) Postup krajského súdu sa vyznačuje nesústredenosťou, nehospodárnosťou a nekoordinovanosťou spojenou s neefektívnym prístupom, v dôsledku ktorého dochádza k porušovaniu označených práv sťažovateľov.

b) Konanie vedené na okresnom súde a krajskom súde nie je právoplatne skončené ani po viac ako štyroch rokoch od podania žaloby, pričom nečinnosť krajského súdu ku dňu podania ústavnej sťažnosti trvá už vyše jedného roka a siedmich mesiacov, čo je podľa sťažovateľov absolútne neprípustné a ústavne nekonformné.

c) Pokiaľ ide o kritérium právnej a faktickej zložitosti veci, obdobné konania nemôžu byť vo všeobecnosti považované za náročné, takéto konania tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. V okolnostiach danej veci nejde ani o takú mieru skutkovej zložitosti, ktorou by bolo možné ospravedlniť skutočnosť, že namietané konanie nie je ku dňu podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončené. Samotná neprimeraná dĺžka napadnutého konania nebola spôsobená ani správaním sťažovateľov, resp. druhou stranou sporu.

d) Sťažovatelia zastávajú názor, že napadnuté konanie má pre nich ako spotrebiteľov a žalobcov osobitný význam, keďže predmetom konania je tzv. spotrebiteľský spor, ktorý patrí do kategórie sporov s ochranou slabšej strany, na ktoré sú kladené zvýšené požiadavky na ochranu slabšieho účastníka konania (v tomto prípade spotrebiteľa). Predmetné sporové konanie malo byť podľa sťažovateľov vedené taktiež výnimočnou rýchlosťou minimálne s ohľadom na celkovú dĺžku konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty

postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ktoré sťažovatelia vidia v neprimeranej dĺžke napadnutého konania ako celku a v nečinnosti a neefektívnej činnosti krajského súdu.

8. Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo uvažovať o zbytočných prietáhoch (napr. IV. ÚS 343/04, III. ÚS 59/05, I. ÚS 455/2014, I. ÚS 210/2018, IV. ÚS 120/2018, IV. ÚS 172/2020), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase jej podania takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (m. m. II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, I. ÚS 192/2015, I. ÚS 190/2019).

9. Ústavný súd ďalej poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

10. Prístup ústavného súdu nie je špecifickým ani z komparatívneho pohľadu, zohľadňujúc najmä judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Medzi mnohými možno poukázať na viaceré rozhodnutia ESLP, v zmysle ktorých ESLP v súvislosti s právom na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s ohľadom na ojedinelú nečinnosť súdu členského štátu a charakter súdneho konania toleroval napr. 20 mesiacov nečinnosti odvolacieho súdu, kým rozhodol o odvolaní sťažovateľa (pozri *Cesarini v. Taliansko*, č. 11892/85, rozhodnutie ESLP z 12. 10. 1992, body 20 – 21), alebo 28 mesiacov trvajúce obdobie nečinnosti súdu (od podania žaloby do výzvy súdu k jej doplneniu) v rámci civilného konania (pozri *Dostál v. Česká republika*, č. 52859/99, rozhodnutie ESLP z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

11. Rovnako v zmysle rozhodovacej praxe a judikatúry ESLP dĺžka súdneho konania v civilných veciach na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. *Humen proti Poľsku*, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, *Calvelli a Ciglio proti Taliansku*, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66).

12. Pokiaľ sťažovatelia v ústavnej sťažnosti argumentujú absolútnou nečinnosťou krajského súdu, ústavný súd k tomu poznamenáva, že krajský súd vo veci koná ako odvolací súd, úlohou ktorého je posúdiť vecnú správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto krajský súd spravidla nevykonáva vo veci procesné úkony [§ 378 a nasl. Civilného sporového poriadku

(ďalej len „CSP“)], a nie je povinný ani nariadiť pojednávanie (§ 385 CSP). To však nevyhnutne neznamená, že krajský súd sa vecou sťažovateľov vôbec nezaoberá a v konaní ostal absolútne nečinný, ako to tvrdia sťažovatelia v dôvodoch svojej ústavnej sťažnosti (obdobne II. ÚS 481/2020).

13. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že spis okresného súdu sp. zn. 12 Csp 68/2017 bol na účel rozhodnutia o odvolaní podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie zo 7. júna 2019 postúpený krajskému súdu 14. januára 2020, čo znamená, že vec sťažovateľov je ku dňu podania ústavnej sťažnosti v dispozícii odvolacieho súdu 19 mesiacov.

14. Podľa názoru ústavného súdu celková doterajšia dĺžka konania pred krajským súdom (19 mesiacov) je stále v medziach ústavnej akceptovateľnosti a aj s ohľadom na citovanú judikatúru EŠLP nie je spôsobilá bez ďalšieho viesť k záveru o jej neprimeranosti, resp. indikovať, že napadnuté konanie by bolo možné považovať za nesúladne s označenými právami sťažovateľov, resp. za také, v rámci ktorého by intenzita prípadných prietahov dosahovala úroveň potrebnú pre vyslovenie porušenia nimi označených práv. Hoci uvedená doba konania sa aj strane sporu, ktorá má záujem na čo najskoršom rozhodnutí, môže zdať neprimeraná, z hľadiska ústavných limitov v danom type konania neprekračuje prípustnú dobu konania. K uvedenému záveru ústavný súd dospel napriek tomu, že ide o v poradí druhú ústavnú sťažnosť sťažovateľov pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom krajského súdu v identickom konaní, ktorá však bola podaná v pomerne krátkom čase (7 mesiacov) od posledného rozhodnutia ústavného súdu. Do úvahy ústavný súd zobral aj predmet sporu (spotrebiteľský spor), ktorý aj keď je pre samotných sťažovateľov nepochybne dôležitý, nepatrí do kategórie tzv. citlivých konaní, ktoré by si vyžadovali zo strany vo veci konajúceho súdu osobitný prístup (ako je to napríklad v prípade pracovnoprávných sporov alebo v konaniach vo veci starostlivosti o maloletých).

15. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že už v uznesení č. k. IV. ÚS 10/2021-25 z 19. januára 2021 upozornil sťažovateľov na prostriedok, ktorý im právny poriadok ponúka pre účel zabezpečenia „bezprietahového“ konania krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti opätovne uvádza, že nepodanie sťažnosti predsedovi súdu na prietahy podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov síce nepovažuje za prekážku brániacu úspešnému uplatneniu ústavnej sťažnosti, ilustruje však podľa názoru ústavného súdu prístup sťažovateľov a tiež ich právneho zástupcu k ochrane ich práv, keďže im musí byť známe, aký efekt (medzi nimi nepochybne aj urýchlenie súdneho konania) môžu takouto sťažnosťou adresovanou predsedovi súdu dosiahnuť.

16. Po preskúmaní ústavnej sťažnosti a postupu krajského súdu v napadnutom konaní, vychádzajúc z citovanej judikatúry, ústavný súd dospel k záveru, že postup krajského súdu v napadnutom konaní nie je poznačený prietahmi v ústavne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako ani práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty.

17. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

18. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov obsiahnutých v petite ich ústavnej sťažnosti, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Peter Molnár
predseda senátu